

Ebenezer Erskine

De menselijke natuur verkozen boven de natuur van de engelen

Hebreeën 2 vs 16 - Want waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan.

De apostel had in vers 10 gesproken over Christus, als de overste Leidsman van onze zaligheid: Hij toont in vers 14 en 15 aan, hoe Hij, volgens de eerste belofte (Gen. 3:15), het veld behouden en de kop van de slang vermorzeld had; waartoe Hij, zegt hij in vers 14, "het vlees en bloed der kinderen is deelachtig geworden, opdat Hij door de dood te niet doen zou degene, die het geweld des doods had, dat is de duivel." De wettige macht van de dood was krachtens het vonnis van een verbroken wet, in handen gevallen van de duivel, als Gods beul, en daar zou zij gebleven zijn, als niet de wet en de rechtvaardigheid bevredigd en voldaan waren door de dood van de Borg. Doch Christus heeft "door de dood te niet gedaan degene, die het geweld des doods had;" dat is, Hij ondermijnde het fundament van zijn gezag en macht door Zijn rechtvaardigheid voldoende bloed; Hij wrong, als het ware, op Golgotha de sleutels der hel en des doods uit de handen van de duivel, en zo "de overheden en machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar tentoongesteld." Het gebruik, dat wij, door de wet veroordeelde zondaren, hiervan moeten maken, is, (vs.: 15) dat wij onze bezwijkende geesten moeten opheffen en over de dood triomferen als een overwonnen en verslagen vijand, zeggende: "Dood, waar is uw prikkel? Hel waar is uw overwinning?" want Hij heeft dit alles gedaan, "opdat Hij verlossen zou al degenen, die met vrees des doods door al hun leven de dienstbaarheid onderworpen waren."

De apostel nu, geeft in de woorden, die ik heb voorgelezen een goede reden, waarom Christus, als de overste Leidsman van onze zaligheid, de dood "en hem, die het geweld des doods had, heeft te niet gedaan," en arme mensen van de prikkel en de vrees van de dood verlost. Wel zegt hij, Hij is onze nabestaande, Hem kwam het recht van lossing toe; want "*waarlijk Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan.*"

Wij hebben hier:

- ten eerste, een onthouding of weigering van een hoge waardigheid aan de natuur van de engelen: Hij nam de natuur van de engelen niet aan, of, zoals er staat, Hij neemt de engelen niet aan. Toen een ontelbare schare van hen uit de staat viel in welke zij geschapen waren, nam Hij hun natuur niet aan, om hen van jammer en ellende te verlossen; het wordt duidelijk verondersteld, dat zij die voorwerpen van Zijn liefde niet waren, en daarom werd Hij geen God-engel, zoals Hij Godmens werd.
- In de volgende woorden hebben wij, ten tweede, een toekenning van deze eer aan de menselijke natuur, welke Hij aan die van de engelen onthield: Hij nam het zaad Abrahams aan, dat is, Hij verenigde de menselijke natuur, in het zaad Abrahams, met Zichzelf, in een

persoonlijke vereniging, opdat Hij zo, onze nabestaande zijnde, onze Verlosser en Man zou worden. De apostel, aan de Galaten schrijvende, die heidenen waren, zegt hun, (Gal. 4:14) dat Hij is "geworden uit een vrouw, " overeenkomstig de eerste belofte (Gen. 3:15); doch als Hij aan de Hebreëen schrijft, spreekt hij in de stijl van de belofte aan Abraham gedaan: "in uw Zaad zullen gezegend worden alle volken van de aarde;" door hun te zeggen, dat Hij overeenkomstig die belofte, het zaad Abrahams heeft aangenomen, opdat zij daardoor bemoedigd zouden worden in Hem te geloven; want het is het werk van de leraars, in het prediken van Christus de zondaar en de Zaligmaker zo dicht mogelijk bij elkaar te brengen.

- Wij hebben in de woorden, ten derde, een krachtige verzekering, de zekerheid en het gewicht van deze zaak aantonende, dat Hij niet de natuur van de engelen, maar het zaad Abrahams aannam. Waarlijk, zegt hij, het is zo: het is een getrouw woord, en aller aanneming waardig, en laat daarom al het zaad Israëls, of Abrahams, het geloven, en er hun geloofszegeel aan hechten.

Merkt op, "dat het een waarheid van de grootste zekerheid en het hoogste gewicht is, dat de Zoon van God, toen Hij de natuur van de engelen voorbijging, de menselijke natuur heeft aangenomen, in het zaad of het geslacht van Abraham."

De leer is duidelijk gegrond op de woorden: "Want waarlijk Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan."

In een weinig over deze leer te spreken, zal ik, met Gods bijstand, duidelijk maken:

- I. Dat de Zoon van God de natuur van de engelen niet heeft aangenomen.
- II. Duidelijk maken, dat Hij de menselijke natuur heeft aangenomen en Een van ons geslacht is geworden.
- III. Aantonen wat daarin begrepen is, dat Hij het zaad Abrahams heeft aangenomen.
- IV. Aantonen van welk gewicht het is, dat deze waarheid wordt te kennen gegeven met plechtige verzekering, *waarlijk*.
- V. Zal ik toepassing maken.

Ik zal in de verhandeling van deze punten de korthed betrachten.

I. Het eerste punt is, duidelijk te maken, dat Christus, de Zoon van God, niet de natuur van de engelen heeft aangenomen.

Van alle geschapene wezens zijn de engelen de voortreffelijkste; zij toch zijn zuivere, onstoffelijke geesten, die het meest de natuur nabijkomen van God, die de oneindige, eeuwige en ongeschapen Geest is: (Psalm 104:4) "Hij maakt zijn engelen geesten, zijn dienaars tot een vlamvend vuur." Hoewel zij, toen zij uit hun eerste staat vielen, evenzeer een Zaligmaker nodig hadden als de gevallen mens, toch zegt ons hier de apostel, met een *waarlijk*, dat Hij hun natuur niet aannam, of, hen niet aangreep, om hen van het verderf te verlossen. Dit is klaar en duidelijk uit de bewoordingen waarin de eerste belofte (Gen. 3:15) is uitgesproken, waar op dezelfde tijd, dat het middel en hulp aan de gevallen mens wordt beloofd, wraak en toorn over de duivel wordt aangekondigd: "Datzelve, " zegt de Heere tot de satan, namelijk "het zaad van de vrouw, zal u de kop vermorzelen." Dit wordt, wat de zaak betreft, herhaald: "De dag van de wraak was in Mijn hart, en het jaar van Mijn verlossen was gekomen"; alsof Hij zeide: De oude twistzaak met de duivel, de vijand van 's mensen zaligheid, is nog steeds in Mijn hart, Ik zal wraak over hem oefenen wanneer Ik in het vlees kom, om Mijn volk van zijn slavernij en dienstbaarheid te verlossen. Daarom staat er geschreven: (Jes. 63:4) dat Hij "de overheden en de machten uitgetogen hebbende, over hen getriomfeerd heeft aan het kruis." Een eeuwige oorlog is van de hemel aan de engelen verklaard, waarvan wij lezen (in Judas: 6) "De engelen, die hun beginsel niet bewaard hebben, maar hun eigen woonstede verlaten hebben, heeft Hij tot het oordeel des grote dags met eeuwige banden onder de duisternis bewaard." Uit dit alles blijkt

duidelijk, dat Hij er zo ver vanaf is, de gevallen engelen zodanig aan te zien, dat Hij hun natuur wil aannemen, dat Hij een eeuwige twist tegen hen heeft opgevat en zal voortzetten. Ik twijfel er niet aan, of het vervult die boze geesten met huivering en pijniging, dat zij deze boodschap horen verkondigen in deze vergadering, waar wij zijn samengekomen om de liefde Gods te gedenken, dat Hij de menselijke natuur heeft aangenomen, om die te geven tot een offerande voor de zonde van de mens.

Ik weet wel, dat sommige godgeleerden zich anmatigen, enkele redenen aan te wijzen, waarom God de natuur van de engelen voorbijging, toen Hij de menselijke natuur aannam: doch aangezien de Geest van God over dit punt zwijgt is het voor ons het veiligst het toe te schrijven aan de wil van die vrijmachtige Heere, "Die doet naar Zijn wil met het heil des hemels en de inwoners der aarde, "en met Christus te zeggen: (Matth. 11:26, "Ja Vader, want alzo is geweest het welbehagen voor U."

II. Ik ga nu over tot het tweede punt, dat was, te bewijzen, dat de heerlijke Zoon van God, Die het "geen roof geacht heeft Gode evengeliek te zijn, " inderdaad de menselijke natuur heeft aangenomen, hoewel Hij de natuur van de engelen is voorbijgegaan.

Vrienden, wij hebben allen zeer nodig bevestigd te zijn in het geloof van deze heerlijke fundamentele waarheid. Een gebrek in ons geloof, wat dit stuk aangaat, doet het gehele gebouw waggelen. Ik vrees, dat zij, die menen, dat het een lichte zaak is dit te geloven, nog nooit de afstand hebben gezien, die er is tussen de natuur van God en de natuur van de mens, want buiten allen twijfel, dit is een grote verborgenheid, "God is geopenbaard in het vlees." De waarheid en zekerheid daarvan kan opgehelderd en bevestigd worden,

1^e Uit de profetie van de Schrift aangaande Hem. In Psalm 22 spreekt Hij over het doorboord zijn van Zijn handen en voeten; dat Hij van de baarmoeder af op Zijn Vader is geworpen: "Gij zijt het immers, Die mij uit de buik van mijn moeder hebt uitgetogen." Zo ook in Jes. 53, het gehele hoofdstuk door, spreekt de profeet erover, hoe Hij om onze overtredingen verwond en om onze ongerechtigheden verbrijzeld is, alsmede over Zijn dood en opstanding, dat alles duidelijk veronderstelt, dat Hij onze natuur heeft aangenomen.

2^e De geschiedenis in de Schrift bewijst helder, dat Hij in het zaad Abrahams onze natuur heeft aangenomen, in het bijzonder Zijn geslachtsregister in Matth. 1 en Luk. 3. Ja, het gehele verhaal van de vier evangelisten aangaande Zijn geboorte, Zijn leven, Zijn dood, Zijn opstanding, en Zijn hemelvaart in onze natuur, bewijzen, dat Hij waarlijk het zaad Abrahams heeft aangenomen. Hoe konden Zijn handen en voeten met nagelen doorboord, en Zijn zijde met een speer doorstoken worden? Hoe kon bloed en water uit de wond vloeien? Als Hij niet waarlijk het zaad Abrahams had aangenomen?

3^e Het blijkt ook klaar uit het getuigenis in de Schrift. Ik zal er slechts twee of drie melden. Het getuigenis van de apostel hier (in vers 14): "Omdat dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden." (Rom. 1:3) "Jezus Christus, Zijn Zoon, Die geworden is uit den zaden Davids, naar het vlees." (Rom. 9:5) "Uit welke Christus is, zoveel het vlees aangaat, Die is God boven allen te prijzen in van de eeuwigheid." (Joh. 1:14) "Het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des eniggeborenen van de Vader) vol van genade en waarheid."

4^e Neemt het getuigenis van de engelen van deze grote waarheid. De engel Gabriël getuigde het, toen hij tot de maagd Maria zeide: (Luk. 1:30-32) "Vrees niet Maria, want gij hebt genade bij God gevonden. En zie, gij zult bevrucht worden, en een zoon baren, en zult Zijn Naam heten Jezus. Deze zal groot zijn, en de Zoon des Allerhoogste genaamd worden." Zo spraken zij ook tot

de herders (hoofdstuk 2:10) "Ziet, ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal. Namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus de Heere, in de stad Davids."

5^e Hij gaat nog hoger en geeft u het getuigenis van de "Drie, Die getuigen in de hemel, de Vader, het Woord en de Geest." De Vader betuigt het door Hem een lichaam toe te bereiden. De Zoon betuigt het door het aan te doen; "Hij nam het zaad Abrahams aan, " Hij droeg het op aarde gedurende omstreeks dertig jaren, en van hier heeft Hij het meegenomen naar de hemel, en vanuit de hemel verkondigt Hij de waarheid van zijn vleeswording en Zijn dood, zeggende: "Ik leef, en Ik ben dood geweest, en ziet Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods" (Openb. 1:18). De Heilige Geest betuigt het, doordat Hij de menselijke natuur in de baarmoeder van de maagd door Zijn overschaduwende kracht heeft geformeerd. Doch ik zal hier niet verder over uitweiden. De benamingen, die Hem overall worden gegeven naar Zijn menselijke natuur, bewijzen het ook: Hij wordt een Man en de Zoon des mensen genaamd, een Naam waarin Hij Zich verlustigt, en die Hij telkens weer herhaalt; Hij wordt ook dikwijls het Zaad van de vrouw, het Zaad Abrahams, het Zaad Davids, een Rijsje, Dat voortgekomen is uit de afgehouden tronk van Isaï, genaamd. Uit al dezen mogen wij, met de woorden van de apostel in mijn tekst, vaststellen, dat Hij waarlijk het zaad Abrahams heeft aangenomen.

III. Ons derde punt was, *dat ik zal aantonen wat begrepen is in de uitdrukking van de tekst, dat Hij het zaad Abrahams aanneemt.*

Ik kan over zo'n onderwerp niet uitweiden; het geeft te kennen,

1^e Dat de menselijke natuur op het punt stond met de gevallen engelen om te komen, totdat Christus die aannam.

2^e Het sluit in, dat Hij een bestaan, als God, had, voordat Hij werkelijk vlees werd, waardoor de dwaling valt van de Socinianen, die beweren, dat Hij geen bestaan had, voordat Hij uit de maagd geboren werd; als dat toch zo was, hoe kon Hij dan de menselijke natuur aannemen? Vrienden, laten Arianen en Socinianen voor eeuwig beschaamd staan: want onze Immanuël was God, van eeuwigheid evengelijk met zijn Vader, en Hij is in de volheid des tijds, nu ruim negentien eeuwen geleden "geworden uit een vrouw." "In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God."

3^e Het sluit de waarachtigheid en de werkelijkheid van Zijn vleeswording in, waarover ik reeds heb gesproken. Zijn menselijke natuur was geen spooksel, of een verschijning, maar de wezenlijke menselijke natuur, de ganse natuur van de mens, bestaande uit een waar lichaam en een redelijke ziel; want, zegt de apostel, waarlijk, Hij neemt het zaad Abrahams aan.

4^e De uitdrukking sluit in, dat het een vrijwillige daad was: Hij neemt aan; evenals een mens met zijn eigen handen zijn klederen aandoet, zo deed de Zoon van God vrijwillig de menselijke natuur aan. Hij keurde het in de Raad des vredes vrijwillig goed, en van eeuwigheid waren Zijn vermaken met der mensen kinderen in de wereld Zijns aardrijks, en Hij was een Vrijwilliger toen Hij tot de uitvoering overging.

5^e Het sluit in, dat de aanneming van de menselijke natuur zich bepaalt tot de Persoon van de Zoon van God. Hoewel de andere Personen, de Vader en de Geest, Hun Eigen werk hadden in het formeren en toebereiden van de menselijke natuur; toch is het de Zoon, de tweede Persoon van de heerlijke Drie-eenheid, Die haar draagt; zodat niet van de Vader of de Heilige Geest, maar alleen van de Zoon kan worden gezegd, dat Hij het zaad Abrahams aanneemt: zodat het niet een wezenlijke, maar een persoonlijke vereniging is tussen de Goddelijke en de menselijke natuur.

6^e Het sluit in, dat hoewel de vereniging personeel is, zij nochtans zonder enige vermenging van de twee naturen is; zij blijven wezenlijk onderscheiden, hoewel wegens de innigheid van de

vereniging de eigenschappen van elke natuur dikwijls aan de gehele persoon worden toegeschreven.

7^e Het sluit in, dat het een daad was van verbazende liefde, genade en neerbuiging, dat Hij onze natuur aannam. De apostel roept daarover met verbazing en verwondering uit: (1 Tim. 3:16) "En bulten allen twijfel, de verborgenheid der godzaligheid is groot: God is geopenbaard in het vlees." Dit is zo'n diepte, dat de engelen begerig zijn daar in te zien. Daarom werden de Cherubim gemaakt met hun aangezichten naar het verzoendeksel.

8^e Het sluit in, dat de menselijke natuur niet de Persoon van Christus uitmaakte; want wij zien hier, dat Hij als een Persoon, de menselijk natuur heeft aangenomen, of die in Zijn Persoon aannam. Indien de menselijke natuur een persoon was, dan zou Hij twee personen hebben, zowel als twee naturen, doch dit is een dwaling, die reeds lang veroordeeld is: ook geeft de uitdrukking in de tekst te kennen, dat het alleen de natuur was, en daarom het zaad Abrahams wordt genoemd. Hiermee komt overeen wat wij lezen in Luk. 1:35: "Dat heilige, Dat uit u geboren zal worden;" er staat niet: die heilige Persoon, maar dat heilige, namelijk, de onzondige natuur van de mens, bestaande in een waarachtig lichaam en een redelijke ziel.

Tot zover over hetgeen in de uitdrukking, "Hij neemt het zaad Abrahams aan," is inbegrepen.

IV. Ons vierde punt was, dat wij iets zullen zeggen *over het gewicht van deze zaak, hetwelk wordt aangewezen in het woord van plechtige verzekering: waarlijk: waarlijk Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan.*

Men kan in het verhaal van de evangelisten opmerken, dat onze gezegende Heere, wanneer Hij een leer verkondigt, die van groot belang en gewicht is, om Zijn toehoorders te boeien, die inleidt met een voorwaar, of waarlijk, en het soms verdubbelt met een "voorwaar, voorwaar, zeg Ik u." Evenals in Zijn gesprek met Nicodémus over de noodzakelijkheid van de wedergeboorte, (Joh. 3:3) "Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wedergeboren worde, hij kan het koninkrijk Gods niet zien", zo ook leidt hier de apostel, naar zijn voorbeeld, de leer van de vleeswording van de Zoon in, met een waarlijk, opdat wij daarop zullen letten als een zaak van het uiterste gewicht. Het gewicht daarvan zal blijken als wij overwegen, dat dit punt van de vleeswording, of de vereniging van de twee naturen, het voornaamste punt was, dat in de Raad des vredes, tussen de Vader en de Zoon behandeld werd. Het was het moeilijkste punt, dat beslist en tot stand gebracht moest worden, en zonder welk niets kon worden gedaan tot verlossing en zaligheid van verloren zondaren van het geslacht van Adam.

Er waren drie dingen, die de rechtvaardigheid eiste, zou de verloren mens zalig kunnen worden:
1^e Dat de menselijke natuur in haar oorspronkelijke zuiverheid, zonder vlek of rimpel aan God werd voorgesteld.

2^e Dat de heilige wet volmaakt werd gehoorzaamd en haar eer gehandhaafd.

3^e Dat, aangezien de wet verbroken was, de strafschuld daarvan, of haar vloek, gedragen werd door iemand in de natuur van de mens; wiens bloed van oneindige waarde moest zijn, om de rechtvaardigheid te voldoen. Nu, in deze zaak "zag de eeuwige Zoon van God toe, en daar was niemand, die hielp of ondersteunde, daarom heeft Zijn arm Hem heil beschikt." "Kom (zegt Hij tot zijn Vader), nu Gij geen lust hebt aan slachtoffer of spijsoffer, Zie, Ik kom; Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Gij hebt mij een lichaam toebereid in het zaad Abrahams, Ik zal dat aandoen en aan al die zware eisen van de rechtvaardigheid voldoen. Ik zal, als een tweede Adam, als een publiek Hoofd en Plaatsbekleder van het zaad, dat Gij Mij hebt gegeven, de menselijke natuur geheel in Mijn Eigen Persoon voorstellen; en Ik zal hen, door Mijn heiligende Geest in hen, aan het einde van de tijd, ook aan U voorstellen, zonder vlek of rimpel, of iets dergelijks. Ik zal ook in hun natuur, als hun Verbondshoofd en Borg, de wet als een verbond vervullen, en een eeuwige gerechtigheid aanbrengen voor hun rechtvaardigmaking, en die als een regel in hun harten inschrijven, en zal Mijn Geest in het binnenste van hen

geven, en maken, dat zij in Mijn inzettingen zullen wandelen. Omdat de rechtvaardigheid eist, dat dezelfde natuur, die gezondigd heeft, ook zal lijden, daarom zal Ik Mijn menselijke natuur geven als een offerande voor hun zonde; Ik wil om hun overtredingen verwond, en om hun ongerechtigheden verbrijzeld worden; van Mijn hand zult Gij de schuld eisen, die zij aan de rechtvaardigheid schuldig zijn." In één woord, want ik kan hier niet langer bij stilstaan, de vleeswording van de Zoon van God is zo'n belangrijke en gewichtige zaak, dat zonder die de zaligheid en verlossing van de mens in eeuwigheid ophoudt. al de andere bovennatuurlijke verborgenheden van onze heiligen godsdienst draaien daarop als op een hengel; neemt dit weg, en de leer van Zijn gehoorzaamheid aan de wet en Zijn dood aan het kruis, Zijn opstanding, hemelvaart en voorbedding; dit alles valt terstond. Doch om ons van dit alles volkomen zekerheid te geven, spreekt de apostel hier: "Waarlijk, Hij neemt de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan."

V. Ons vijfde punt was, *enig gebruik van deze leer te maken*. Ik zou een uitgebreide toepassing kunnen maken, maar ik moet noodzakelijk kort zijn wegens het werk, dat ons nog wacht.

Het eerste gebruik zal zijn tot onderrichting, in de volgende bijzonderheden. *Is het zo, dat Hij, toen God de natuur van de engelen voorbijging het zaad Abrahams aannam?*

1^e Ziet dan hieruit de wonderlijke liefde van God tot zondaren van het menselijk geslacht, dat Hij onze natuur verkoos boven die van de engelen; die ging Hij voorbij, en Hij verkoos de menselijke natuur, en verenigde die met Zichzelf in de Persoon van Zijn eeuwige Zoon. Hier is zo'n verbazende en wonderlijke liefde, dat zij onze harten met verwondering en onze tongen met lofgezangen zou vervullen als wij het maar bij Gods licht zagen, en zij in onze harten werd uitgestort. Gewis, God is liefde; want "alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe."

2^e Ziet hieruit hoe onrechtvaardig en onredelijk de vijandschap van het hart van de mens tegen God is. Zullen wij die God haten, Die de natuur van de engelen voorbijging en het zaad Abrahams aannam? Het is niet te denken, dat de gevallen engelen Hem zo zouden behandeld hebben, als Hij onze natuur voorbijgegaan en hun natuur verkozen had, en een God-engel in plaats van een Godmens was geworden; toch is deze dwaasheid van nature in het hart van iedere zondaar: "het bedenken van het vlees is vijandschap tegen God."

3^e Ziet hieruit de monsterachtige ondankbaarheid van Arianen, Socinianen en anderen, die gebruikmaken van Zijn aanneming van de menselijke natuur, en daarvan, dat Hij de Knecht des Vaders is geworden in de grote zaak van de verlossing van de mens, om Hem te smeden, alsof Hij maar een mindere godheid is, en niet één en dezelfde God in wezen en zelfstandigheid met de Vader. O! Verkondigt het niet te Gath, doet het niet horen op de straten van Askelon, dat zulke godslasteringen tegen de grote God onze Zaligmaker geuit zijn, en dat zo weinig verbolgenheid daarover getoond is in het hoogste kerkelijk hof van deze nationale kerk, dat in Zijn Naam en op Zijn gezag is aangesteld. Doch wat anderen ook doen, laat ons heden erkennen, dat Jezus Christus de Heere is, tot prijs en heerlijkheid van Zijn eeuwige Vader, Die Hem gezonden heeft, niet om de natuur van de engelen aan te nemen, maar de menselijke natuur, in het zaad Abrahams.

4^e Ziet hieruit tot wat een top van eer de menselijke natuur verheven is door zijn persoonlijke vereniging met de oneindige Heere, in de Persoon van de Zoon van God. Wanneer wij onze natuur beschouwen, zoals die in de eerste Adam in de staat van de rechtheid stond, dan verklaart de Geest Gods door de Psalmist, dat die zelfs in haar beste staat enkel ijdelheid was, omdat het een schepsel was, dat kon vallen; doch beziet de natuur van de mens in zijn gevallen

staat, en wij zien hem liggen "in een ruisende kuil en modderig slijk, " als een voorwerp van walging voor God en al Zijn heilige engelen. Hij is geheel verdorven en vuil, nergens anders goed voor dan om brandstof te worden voor het vuur van Goddelijke toorn; en nochtans heeft een heilig en rechtvaardig God die natuur uit de drek hoop opgenomen, en in een persoonlijke vereniging met Zijn eeuwige en eniggeboren Zoon verenigd, waardoor de menselijke natuur een veel schitterender kroon van eer is opgezet, dan Adam in de staat der rechtheid ooit gedragen heeft; ja, zij heeft daardoor groter eer ontvangen, dan ooit de natuur van de engelen verleend is. O! Hoe moest dit een ieder van onze doen uitroepen: Wat heeft God gewrocht? "Wat is de mens, dat Gij hem gedenkt, en de zoon des mensen, dat Gij hem bezoekt?"

5° Ziet hieruit de voortreffelijkheid van de Persoon van onze heerlijke Verlosser, Wiens dood wij heden gedenken. De dochteren Jeruzalems stellen de Bruid een vraag: (Hoogl. 5:9) "Wat is uw Liefste meer dan een andere Liefste?" Wel vrienden, er is iets in de persoon van Christus, dat in geen persoon in de hemel of op aarde te zien is. Wat is dat? zult u zeggen. Wel, in Zijn persoon is God en de mens te zien, in een persoonlijke vereniging aan elkaar verbonden: "God geopenbaard in het vlees", is de grote verborgenheid van de Christelijke godsdienst. Ziet op God in de Persoon van de Vader, ziet op God in de Persoon van de Heilige Geest, en u ziet inderdaad de grote God, Die oneindig, eeuwig en onveranderlijk is in Zijn Wezen, wijsheid, kracht, heiligheid, enz. Doch ziet dan op God in de Persoon van de Zoon, Die met beiden dezelfde God is, en u ziet de menselijke natuur. Daar ziet u Immanuël, Godmens, "God met ons, God de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, die de ongerechtigheid, en overtreding, en zonde vergeeft" O vrienden, God in Christus zal de eeuwigheid door de bewondering zijn van heiligen en engelen, en een gezicht van deze Persoon vervult de mond van alle heiligen met lof, zeggende: "Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen; Hij is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend."

6° Ziet hieruit de misdadige natuur van de zonde van ongelooft, welke Hem verwerpt, Die de natuur van de engelen niet heeft aangenomen, maar het zaad Abrahams aanneemt. Ongelooft in dit punt ontkent deze heerlijke waarheid, en zegt geen dank aan God, dat Hij het zaad Abrahams aanneemt: "Hij kon, wat mij betreft, evengoed de natuur van de engelen hebben aangenomen, want ik wil de zaligheid niet aan Hem verschuldigd zijn." De ongelovige verkiest liever met zijn begeerlijkheden naar de hel, dan met Christus naar de hemel te gaan: hij kruisigt de Zoon van God opnieuw, en maakt Hem openlijk te schande; hij vertreedt het bloed van Christus met zijn voeten; waarom Christus dan ook verklaart, dat hij "die niet gelooft, reeds veroordeeld is, en de toorn Gods op hem blijft."

7° Ziet uit deze leer het grote onderscheid tussen de eerste en de tweede Adam; het Hoofd van het werkverbond en het Hoofd van het genadeverbond. De eerste Adam was, zoals de apostel ons zegt, slechts een schepsel, en hij is geworden tot een levende ziel; de laatste Adam tot een levendmakende Geest; de eerste mens is uit de aarde aards, de tweede mens is de Heere uit de hemel, Die de natuur van de engelen niet aanneemt, maar de menselijke natuur aanneemt in het zaad van Abraham. O wat een gezegende verwisseling doet de zondaar, wanneer hij de eerste Adam en zijn verbond verzaakt, en zich tot de tweede Adam begeeft, en Hem aangrijpt als het Hoofd van het genadeverbond! Wanneer hij dat doet, verlaat hij de zandgrond, en hij bouwt op die "Rots der eeuwen, Die de poorten van de hel niet zullen overweldigen." De eerste Adam is voor al zijn nakomelingen een fontein des doods: (Rom. 5:12) "Door één mens is de zonde in de wereld ingekomen, en door de zonde de dood; en alzo is de dood tot alle mensen doorgegaan, in welke allen gezondigd hebben"; doch de tweede Adam is voor al Zijn zaad de fontein des levens: "Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij

ook gestorven." Wij kunnen hiervan verzekerd zijn op de getuigenis van een heerlijke Drie-eenheid (1 Joh. 5:14) "En dit is het getuigenis, namelijk dat ons God het eeuwige leven gegeven heeft; en ditzelve leven is in Zijn Zoon."

8^e Ziet uit deze leer, wat een gewichtig werk en wat een grote zaak het is, aan een avondmaalstafel neer te zitten; wat het is, dat een waardige of onwaardige Avondmaalganger maakt. Wat iemand tot een waardige Avondmaalganger maakt is "een recht onderscheiden van het lichaam des Heeren;" wanneer dit gemist wordt is men "schuldig aan het lichaam en bloed des Heeren, en eet en drinkt men zichzelf een oordeel." Nu wat is dat, het lichaam des Heeren te onderscheiden? Het is een juist inzicht in deze leer, of waarheid, dat de eeuwige Zoon van God niet de natuur van de engelen, maar het zaad Abrahams aanneemt. Meer in het bijzonder, zal ik u twee of drie dingen noemen, die ingesloten zijn in het onderscheiden van het lichaam des Heeren.

- (1.) Het is, dat het verstand verlicht is met een zaligmakende kennis van de verborgenheid van de zaligheid, zoals het ontwerp daarvan ons in het Woord, of in de Persoon en het Middelaarswerk van Jezus wordt getoond: (2 Kor. 4:6) "God, Die gezegd heeft, dat het licht uit de duisternis zou schijnen, is Degene, Die in onze harten geschenen heeft, om te geven verlichting der kennis van de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus."
- (2.) Het is, dat men de liefde en wijsheid van de Vaders ziet, in Zijn eeuwige Zoon een lichaam toe te bereiden, waarin de volheid van de Godheid, als in een tempel, zou wonen.
- (3.) Het is, dat men ziet, dat de Heilige Geest, door Zijn overschaduwende kracht, dat lichaam geformeerd heeft in de baarmoeder van de maagd, zodat het vrij was van de erfzonde, en een onbestraffelijk en onbevlekkelijke offerande kon zijn om aan God te offeren.
- (4.) Het is, dat men ziet, dat de eeuwige Zoon van God dat lichaam draagt in een persoonlijke vereniging met Zichzelf, zodat Hij daardoor een oneindige waardij geeft aan alles wat Hij voor ons zou doen en lijden.
- (5.) Het is, dat men ziet, dat Hij dat lichaam en bloed, dat Hij dus heeft aangenomen, in onze plaats opoffert als een offerande tot voldoening van de rechtvaardigheid voor onze zonde; want "Hij heeft Zichzelf voor ons overgegeven tot een offerande en een slachtoffer, Gode tot een welriekende reuk." Het is, dat men ziet, dat "Christus voor de zonden heeft geleden, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen." Nu, wanneer de ziel dus het lichaam van Christus, of de verborgenheid van de vleeswording van de Zoon van God onderscheidt, dan eet het geloof Zijn vlees, en het drinkt Zijn bloed, als "een vette maaltijd, een maaltijd van reine wijn, van vet vol merg, van reine wijnen, die gezuiverd zijn." O vrienden, ziet of u heden als Simson, de honigraten van het heil, de grote en dierbare beloften, kunt vinden in het dode lichaam van de Leeuw uit Juda's stam, want dit is "waarlijk spijs, en waarlijk drank."

Een tweede gebruik zal zijn tot *beproeving*.

O vrienden! Wat dunkt u van Hem, Die niet de natuur van de engelen, maar het zaad Abrahams heeft aangenomen? Hebt u Hem gegeven waartoe Hij in de wereld is gekomen, door in Hem te geloven? Roept uw ziel: "Hosanna de Zone Davids, gezegend is Hij, Die komt in de Naam des Heeren, " om ons zalig te maken. O! Dit is een getrouw woord, en aller aanneming waardig, dat Christus in de wereld gekomen is om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben?" Is uw hart brandende van liefde tot Hem, aan Wie alles begerlijk is? En zegt u: "Wien heb ik in de hemel, nevens Hem"? "Ja gewis, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus mijn Heere." Wel, als uw ziel zo gesteld is, dan nodig ik u te komen, en met Hem feest te houden: "Eet vrienden, drinkt en wordt

dronken, o liefste. Eet het goede en laat uw ziel in vettigheid zich verlustigen, en Ik zal met u een eeuwig verbond maken, dat in alles wel geordineerd en bewaard is." Al het goed van het verbond staat vóór u.

Allen, die mij horen, jongen en ouden, grote en kleinen, rijken en armen. Wie u ook bent, als u van het menselijk geslacht bent, uit Adam ontsproten. O! Wilt toch beantwoorden aan het doel van de Zoon van God, toen Hij onze natuur aannam en de natuur van de engelen voorbijging, door in Hem te geloven. De Vader biedt Hem u aan, als het Voorwerp van Zijn verlustiging, opdat u in Hem mag geloven: (Jes. 42:1) "Ziet Mijn Knecht, Die Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft." Christus Zelf nodigt en roept u hiertoe: (Jes. 45:22) "Wendt u naar Mij toe, of ziet op Mij, wordt behouden, alle gij einden der aarde; want Ik ben God, en niemand meer."

Vraagt u: Wat zullen wij aanschouwen, of zien, in een vleesgeworden God? In hem, die het zaad Abrahams heeft aangenomen, toen Hij de engelen voorbijging?

Ik antwoord: In Hem zijn wonderen te zien, die de heilige engelen, die staande gebleven zijn, met bewondering en eeuwige verwondering aanschouwen.

1. O komt en ziet, dat een vertoornd God verzoend is; dat God door het voorhangsel van de menselijke natuur, goed gunstig op schuldige zondaren nederziet: (2 Kor. 5:19) "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende", Hij roept: "Grimmigheid is bij mij niet, " om Diens wil in Wie ik een welbehagen heb.
2. In Hem kunt u zien, dat God bij de mens op de aarde woont en, dat "de ganse aarde met Zijn heerlijkheid vervuld is."
3. In Hem zult u zien, dat de grote God, Die engelen en mensen wetten geeft, geworden is onder Zijn Eigen wet, om die te verhogen en heerlijk te maken, opdat also "het recht van de wet vervuld zou worden in ons." die elk gebod van de wet hebben verbroken.
4. In Hem zult u zien, dat "het handschrift, dat tegen ons was, " en dat ons aan toorn, jammer en ellende overgaf, vernietigd en verscheurd is; zodat u mag uitroepen: "Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen van God?"
5. In Hem zult u zien, dat het vlammend zwaard der gerechtigheid "ontwaakt is tegen de Man, Die Gods Metgezel is" (Zach. 13:7) en, dronken geworden zijnde van Zijn koninklijk bloed, weer in de schede is gestoken, en de witte vlag van de vrede is opgestoken, met dit opschrift: "Hij heeft vrede gemaakt door het bloed Zijns kruises."
6. Hier zult u zien, dat de kop van de oude slang vermorzeld is, en het Lam Gods hem door Zijn bloed heeft overwonnen: "Hij heeft door de dood te niet gedaan degene die het geweld des doods had."
7. In Hem zult u zien dat de beide onoverkomelijke bergen van natuurlijke en zedelijke afstand tussen God en de mens weggenomen en tot een vlak veld gemaakt zijn. De natuurlijke afstand is weggenomen in Zijn vleeswording. en de zedelijke afstand in Zijn voldoening. Alle sluitbomen en beletselen van de wet en de rechtvaardigheid die ons in de weg stonden, zijn weggenomen, hetgeen alle engelen in de hemel en alle mensen op aarde niet konden teweegbrengen; en toch is dit gedaan, gedaan door Hem, die "de natuur van de engelen niet aanneemt, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan." Hier ziet u het voorhangsel van de tempel gescheurd, van boven tot beneden, en de weg tot het Heiligdom ontsloten, zodat wij "vrijmoedigheid hebben om in te gaan door het bloed van Jezus." Het voorhangsel van de ceremoniële wet is gescheurd, het voorhangsel van de vloek van de zedelijke wet is gescheurd, toen de ziel en het lichaam van Christus op Golgotha vaneen gescheurd werden.
8. In Hem kunt u zien, hoe God eerst onze natuur heeft getrouwd in een persoonlijke vereniging met Zichzelf, en toen, met ons op gelijke hoogte gekomen zijnde, of van ons

geslacht geworden zijnde, zich als een Bruidegom voorstelt, aanbiedende met onze personen te trouwen. Dit toch is de stem van Immanuël, Godmens: (Jes. 54:5) "Want uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn Naam: òf, (Hos. 2:18, 19) "Ik zal u Mij ondertrouwen in eeuwigheid; ja, Ik zal u Mij ondertrouwen in gerechtigheid en in gericht, en in goedertierenheid, en in barmhartigheden. En ik zal u Mij ondertrouwen in geloof, en gij zult de Heere kennen;" namelijk in huwelijksliefde en gemeenschap. 10. Hier zult u zien, hoe Hij het verbond der genade en der belofte bevestigt, en het omwendt in een onverbreekbaar testamentaire beschikking, die niemand, kan teniet doen: (Dan. 9:27) "Hij zal velen het verbond versterken;" (Hebr. 9:16, 17) "Want waar een testament is, daar is het noodzakelijk, dat de dood des testamentmakers tussenkomt. Want een testament is vast in de dode, omdat het nog geen kracht heeft wanneer de testamentmaker leeft."

Vrienden, dit stellen wij u voor in deze heilige instelling van het Avondmaal, namelijk, het bevestigde testament van Hem, Die het zaad Abrahams aanneemt. (Luk. 22:19, 20) "En Hij nam brood, en als Hij gedankt had, brak het en gaf het hun, zeggende: Dat is Mijn lichaam, hetwelk voor u gegeven wordt. Doet dat tot Mijn gedachtenis. Desgelijks ook de drinkbeker na het Avondmaal, zeggende: Deze drinkbeker is het Nieuwe Testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt." (Matth. 26:27) "Drinkt allen daaruit."

Ten tweede. Nog een woord van vermaning is dit.

Ik nodig u, die de zonen en dochteren van Sion bent, niet alleen, "uit te gaan en de Koning Salomo te aanschouwen, " alsmede de wonderen van Zijn Persoon en Zijn Middelaarswerk, maar ik nodig u, Zijn Bruid te worden, Hem als de Bruidegom, uw hart en hand te geven. Laat heden het huwelijk gesloten worden tussen Christus en uw zielen. Heeft de heerlijke Zoon van God, "het Afschijnsel van Zijns Vaders heerlijkheid, " uw natuur aangenomen in het zaad Abrahams; o grijpt Hem dan aan als uw Nabestaande, en zegt wat Ruth tot Boas zeide: Breid dan uw vleugelen uit over uw dienstmaagd, " en trouw mij, "want gij zijt de Losser."

Vrienden, ik zeg u, dat onze gezegende Losser en nabestaande, gelijk Hij in uw vlees is gekomen, zo ook uw natuur heeft aangenomen, opdat Hij u zou kunnen trouwen, en u Hem zou ondertrouwen in eeuwigheid. O! Wilt u met deze Man gaan, "Immanuël, God met ons?" Terwijl ik spreek, strekt Hij Zijn handen uit tot een ieder van u in deze vergadering: "Zie op Mij, wend u naar Mij toe!" O! Tekent de huwelijksakte met hart en hand, zeggende: Ik ben des Heeren, ik zal voor U zijn en niet voor een andere; Die niet de natuur van de engelen, maar Die mijn natuur, het zaad Abrahams, hebt aangenomen O! Mocht dit de trouwdag eens zijn.

"Alle dingen zijn gereed, komt tot de bruiloft."

- (1.) De Bruidegom is gereed, de weergalozes Immanuël, ziet Hij staat achter uw muur. "Ziet, de Bruidegom komt, " ja, Hij is gekomen; Hij staat aan de deur en klopt, zeggende: Doe Mij open.
- (2.) De Vader van de Bruidegom is gereed; Hij geeft Zijn toestemming tot het huwelijk tussen u en Zijn eeuwige Zoon. Hij roept van de hemel: "Deze is mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem." Dit is Zijn gebod, dat gij in Hem gelooft, en Hem aanneemt als Zijn onuitsprekelijke Gave.
- (3.) De Geest, de derde Persoon van de heerlijke Drie-eenheid is gereed, als de Leraar, om de eeuwige knoop tussen u en Hem te leggen: (Openb. 22:17) "De Geest zegt: Komt" (Hebr. 3:7, 8) "De Heilige Geest zegt: Heden indien gij Zijn stem hoort, zo verhardt uw harten niet." De Geest Gods verwekt menige weldadige roering in uw zielen, om u tot het huwelijk te bewegen.
- (4.) De vrienden van de Bruidegom, al de getrouwe leraars en christenen, zijn gereed, zij verblijden zich over "de stem des Bruidegoms" in het Evangelie, waarin aan u het huwelijk wordt voorgesteld. O hoe lieflijk is het ook de stem van de Bruid te horen, zeggende: "Mijn

Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend; Zijn gestalte is als de Libanon, uitverkoren als de cederen; mijn Liefste is mijne, en ik ben Zijne, Die weidt onder de leliën; totdat die dag aankomt, en de schaduwen vlieden."

- (5.) De huwelijksakte is gereed, ik meen het verbond der genade. Het ontwerp daarvan werd van eeuwigheid gemaakt in de Raad des vredes, en het uittreksel daarvan hebt u in de Bijbel binnen uw bereik; wij brengen het u over in de prediking van het Evangelie, en bieden het een ieder aan, zeggende: "Tot u (en u, en u), is het woord van deze zaligheid gezonden. De belofte is voor u, en voor uw zaad." Laat ons dan vrezen. dat niet te eniger tijd, de belofte nagelaten zijnde, iemand van ons door ongeloof achterblijve.
- (6.) De huwelijkswoning is gereed, zowel de hogere als de lagere verdiepingen daarvan zijn gereed; en op hetzelfde ogenblik, dat u gelooft, gaat u in de rust in van de gezegende Bruidegom: dan gaat u in dat huis met zeven pilaren in, dat de Wijsheid gebouwd heeft, en eerlang zult u worden overgebracht naar dat hoger huis van vele woningen, waar u Zijn aangezicht zult aanschouwen, "en eeuwig met Hem zijn." Het huwelijks avondmaal is gereed, want de Wijsheid heeft niet alleen haar huis van barmhartigheid gebouwd, maar zij heeft ook haar slachtvee geslacht, zij heeft haar wijn gemengd; ook heeft zij haar tafel toegericht (Spr. 9:1-5). Zij heeft haar dienstmaagden uitgezonden; zij nodigt op de tinnen van de hoogten der stad: Wie is slecht, hij kere zich herwaarts; tot de verstandeloze zegt zij: Kom, eet van mijn brood, en drink van de wijn, die ik gemengd heb.
- (7.) De huwelijksmantel van de gerechtigheid en de klederen des heils zijn gereed; want "de gerechtigheid Gods is in het Evangelie geopenbaard." De Heere roept tot deze schare: "Hoort naar mij, gij stijven van hart, gij die ver van de gerechtigheid zijt. Ik breng mijn gerechtigheid nabij, zij zal niet ver wezen, en Mijn heil zal niet vertoeven; maar Ik zal heil geven in Sion, aan Israël Mijn heerlijkheid."

Wel vrienden, zijn dan alle dingen gereed, wordt er niets gemist dan de Bruid. O komt dan, en wordt de Bruid van de heerlijke Verlosser, en laat ons allen elkaar toeroepen, als in Openbaring 19:7: *"Laat ons blijde zijn en vreugde bedrijven, en Hem de heerlijkheid geven, want de bruiloft des Lams is gekomen, en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid."*

Amen, Amen, Amen.